

Materialer til feltobservation

Vi har udarbejdet to observationsguides og en vejledning, som andre er velkomne til at anvende, hvis de vil arbejde med observation som metode. Den ene observationsguide – om skolekulturobservationer – er udviklet på baggrund af forskellige kulturstudier, som Cathrine Hasse ved Aarhus Universitet har arbejdet med. Den anden observationsguide – om klasserumsobservationer og læringskulturobservationer – er stærkt inspireret af Ellen Kroghs arbejde med forskningsprojektet ”Faglighed og Skriftlighed” ved Syddansk Universitet.

1. Vejledning til gennemførelse af feltobservationer

Feltobservationen består af et delt dokument, som man skriver i:

1. *Observationsskema*. Skrives, mens man er på skolen eller i klasserummet. Man udfylder et skema for hvert fag/hver situation. Man skriver på computer. Man skriver observerende og registrerende.
2. *Feltkommentar*. Skrives efter endt observationsforløb og er en subjektiv tekst med observatørens egne tanker og refleksioner over den skrivepraksis, man har observeret i undervisningen. Notér gerne undrende spørgsmål. Hov – hvad var det?

Etiske forhold

Skriv skolens navn. Alle navne på personer anonymiseres.

Elevtekster og fotos fra klassen kan anvendes, hvis forældre og lærere har givet skriftlig tilladelse.

Øvrige forklaringer

Med skrivning og skrivehandlinger menes

- Skriftlige produkter på vægge, i bøger, på tavler, plancher osv.
- Lærerens skrift på tavle
- Lærers udleverede skriveordrer
- Lærerens feedback på elevtekster
- Alt, hvad eleverne skriver (inkl. sms, små sedler, historier, løste opgaver i et fag, udfyldningsopgaver, skemaer og tabeller, tegninger osv.)

God fornøjelse med feltarbejdet!

2. Feltobservationsguide til observation af skolekultur

Fakta	
Dato: Sted: Antal lærere på skolen: Antal elever på skolen: Skoleskitse: Elevgruppens socio-økonomiske forhold:	
Registrering (undgå fortolkninger)	
Skolens arkitektur og skriftkultur: Skolebygningernes udseende? Væggens udsmykning? Klasseværelsernes indretning? Lærerværelsets indretning? Læringscenterets indretning og funktion? Fællesrum og toiletternes tilstand? Hvordan kan skrivepraksisser iagttages på skolen?	
Skolens kultur Hvad kan iagttages om: Regler? Holdninger? Vaner? Normer? Traditioner? Er der noget særligt at bemærke i forhold til selvfølgeligheder og skrivepraksisser?	
Skolens værdigrundlag: Synlige værdier? Usynlige eller implicite værdier? Betragtes skrivning som værdifuld på skolen?	
Særlige kulturelle forhold at bemærke? Særlige iagttagelser om skrift og skole?	

Feltkommentar:	
Hvad overraskede dig? Hvordan så du skriftlighed og skrivepraksisser som en del af skolen?	

3. Feltobservationsguide til observationer af klasserumskultur

Fakta	
Dato: Fag: Antal elever/køn: Materialer i undervisning (læremidler ol.): Digitale ressourcer i klassen (whiteboard, computer ol.):	
Registrering (ingen fortolkninger)	
Timen/modulets forløb Hvad sker der i timen? Registrer aktiviteterne.	
Skriveordrer/skriveinstrukser Hvordan sætter læreren skriveaktiviteter i gang? (herunder lærerens samtaler med eleverne)	
Interaktion og samtale mellem eleverne om skrivning Hvordan arbejder eleverne sammen om skriftlige opgaver?	
Selvstændige/individuelle skrivehandlinger Hvordan arbejder eleverne individuelt med skriftlige opgaver?	
Feltkommentar (subjektivt)	
Egne kommentarer og refleksion undervejs. Hov – hvad var det? Idéer til analyser.	